

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

חטיבת הרפואה
המחלקה להתפתחות הילד ושיקומו
Department Of Child Development & Rehabilitation

סימוכין: 113513424

דו"ח בקרה במכון להתפתחות הילד מרכז שניידר לרפואת ילדים, פתח תקוה

מיום 24.7.2023

סיכום הבקרה

ב' בכסלו, התשפ"ד

15/11/2023

סימוכין: 539995223

(במענה נא ציינו מספרנו)

לכבוד

ד"ר תמי שטיינברג, מנהלת המכון להתפתחות הילד, מרכז שניידר לרפואת ילדים, פ"ת

הנדון: סיכום בקרה במכון להתפתחות הילד מרכז שניידר לרפואת ילדים, פתח תקוה מיום

24.7.2023

כתובת: קפלן 14, פתח תקווה

טלפון: 039253615 פקס: 039253658

דוא"ל: tamarst@clalit.org.il

משתתפים מטעם היחידה

רפואה: ד"ר תמר שטיינברג – נויורולוגית, מנהלת המכון, ד"ר אלה קוזמינסקי – נויורולוגית, מנהלת מרפאת מעקב פגים, ד"ר לי סלע – פסיכיאטרית ילדים ונוער, ד"ר שני לנדו דותן – מתמחה בנוירולוגית ילדים והתפתחות הילד.

פסיכולוגיה: דגנית בו ניסן – אחראית סקטור, אודט בוקאי, דנה פורת, מאיה חן, עדן אלוני, ליעד גרוס עבודה סוציאלית: סיגלית עופר – אחראית סקטור, דינה דורני.

פיזיותרפיה: איילת קלר – מנהלת סקטור, מיכל רור יפת – אחראית תחום התפתחות, תמי שניידרמן איילת יונאי קני, מרינה קס.

קלינאות תקשורת: ד"ר אושרת סלע – מנהלת סקטור, יפעת ניצן – אחראית תחום התפתחות, לילך הרשקו.

Department of child development & rehabilitation

Ministry of Health

39 Yirmiyahu St., P.O.B 1176

9101002 Jerusalem

naama.yosha-orpaz@moh.gov.il

Tel: 02-5080434/5 Fax: 02-6474839

המחלקה להתפתחות הילד ושיקומו

משרד הבריאות

רחוב ירמיהו 39, ת.ד. 1176

ירושלים 9101002

naama.yosha-orpaz@moh.gov.il

טלפון: 02-5080434/5 פקס: 02-6474839

ריפוי בעיסוק: אירית דר – אחראית תחום התפתחות, שקד דטנר, ליאן ישראלי, אופיר אורן בוקריס, תאיר פרידלנדר יפרח

תזונה: יפעת פישר, יפעת ז'אק. סיעוד: רבקה אבוקסיס. מזכירה רפואית: דגנית צברי.

משתתפים מטעם משרד הבריאות

ד"ר נעמה יושע- אורפז – רפואה, יעל קוצ'ינסקי- פסיכולוגיה התפתחותית, אפנאן פרח-סעד- קלינאות תקשורת, דר' טל שחר-אשכנזי -פיזיותרפיה, אודיל מאירס- עבודה סוציאלית, מעיין גליק צמח- תזונה.

ממצאים כלליים מהבקרה

המכון להתפתחות הילד במרכז הרפואי שניידר הוקם בשנת 1987. שייך לשירותי בריאות כללית ומספק שירות לכלל הארץ ובעיקר לתושבי המרכז. המכון הוא חלק ממערך משולב של נויורולוגיה והתפתחות הילד ומטופלים בו ילדים עם בעיות מורכבות נויורולוגיות התפתחותיות וגנטיות, וכן ילדים עם מחלות כרוניות מבית החולים.

נקודות לשימור

1. מתן כלל שירותי התפתחות הילד, כולל אבחון ומעקב, לילדים עד גיל 18 מכל הארץ, רובם בעלי צרכים מורכבים.
2. שירות לאוכלוסייה מגוונת ומורכבת מבחינה התפתחותית וסוציו אקונומית.
3. צוות מקצועי עתיר ידע וניסיון.
4. עבודה רב מקצועית במרפאות בתוך המכון וכן במחלקות השונות של בית החולים.
5. זמני המתנה עומדים באמות המידה שהוגדרו על ידי משרד הבריאות למעט טיפול בקלינאות תקשורת ובפסיכולוגיה (חוזר מנהל רפואה 12.21)
6. קבוצות רב מקצועיות מגוונות כגון פיתוח מיומנויות חברתיות, קבוצת הורם לפגים, קבוצת הורם לילדים עם אבחנה של ASD ועוד.
7. מתן שירות מרחוק על ידי פסיכולוגים ועובדות סוציאליות בתוכנת video Qflow
8. המכון מוכר להתמחות ברפואה התפתחותית ובפסיכולוגיה התפתחותית.
9. שילוב אחות בצוות המכון ובפרט במרפאת פגים.
10. שילוב סטודנטים ופרקטיקנים בכל תחומי העבודה.

11. השתתפות צוות המכון במרפאות מגוונות בבית החולים כגון: השתתפות של הפסיכולוגית בוועדה להגנת הילד בבית החולים, השתתפות קלינאית תקשורת במרפאת חך שסוע, השתתפות מרפאה בעיסוק במרפאת בליעה ועוד.
12. שילוב של פסיכיאטרית מאבחנת ומטפלת בצוות.
13. פעילויות נוספות עבור הקהילה המפורטות בהמשך.
14. מרפאת מעקב פגים בראשות דר אלה קוזמינסקי הכוללת נציגים מכלל תחומי התפתחות הילד.
15. תזכורות לצמצום NO SHOW – תזכורות טלפוניות בנוסף לתזכורות במסרונים על מנת לצמצם אי הגעה.
16. תיק ממוחשב ומסמכים סרוקים בתיקי המטופלים, זימון תורים ממוחשב.
17. ישיבות צוות רב מקצועיות – אחת לחודש, סקטוריאליות ולדין על מטופלים. ישיבות קטנות על מטופלים מתקיימות לפי צורך.

נקודות לשיפור

1. כפי שנכתב בעבר, בלי לפגוע בפעילות החשובה בשיתופי הפעולה של צוות המכון עם המחלקות והמרפאות השונות, יש חשיבות להתייחס אל המכון כישות בפני עצמה הפועלת בממשקי עבודה עם סביבת בית החולים. להבחין בין פעילות התפתחות הילד לבין הפעילות המגוונת הנוספת של אנשי הצוות במסגרת בית החולים באופן שיבוא לידי ביטוי בחלוקת תקינה ברורה, מבנה פיזי ייעודי, ישיבות צוות נפרדות בנוסף למשותפות.
2. הרחבת שעות הניהול לד"ר שטיינברג למשרה מלאה.
3. יצירת מבנה ייעודי למכון להתפתחות הילד- כפי שהוצג בפנינו בזמן הבקרה, המכון עתיד לעבור שיפוץ על חשבון חדרים שפוננו בעקבות פתיחת מבנה חדש לבית החולים. אנו ממליצים לתכנן את החדרים על פי ההנחיות ב"מדריך המקוון". במבנה החדש יש להקפיד להקצות חדרים בגודל התואם ליעדו (מינימום 16 מ"ר ואולמות טיפול) כפי שמצויין ב"מדריך המקוון". באולמות גדולים יש להתקין מחיצה נפתחת המשמשת הפרדה בין מטופלים על מנת לשמור על פרטיותם.
4. הגדלת התקינה בתחומי הפסיכולוגיה ובקלינאות תקשורת על מנת לקצר את זמני ההמתנה לטיפול על פי הנחיות משרד הבריאות (חוזר מנהל רפואה 12.21). בנוסף יש להגדיל את התקינה בתחום העבודה הסוציאלית על מנת להתאים את התקינה להיקף העבודה.
5. קיום אינטייק פסיכוסוציאלי לכל מטופל "מורכב" ועל פי הנהלים המפורטים במדריך המקוון.

6. יש לוודא כי כל מקצועות הבריאות (כולל פיזיותרפיה ותזונה) עומדים בדרישות המשרד לטיפול כולל כתיבה של 60 דקות ולאבחון כולל כתיבה של 120 דקות. יש לוודא כי זמן אבחון של עובדת סוציאלית-אינטייק משפחתי הינו 120 דקות.
7. להקפיד על ישיבות צוות סקטוראליות של כל תחום בנפרד.
8. קיום ישיבת ראשי תחומים, גם אם לעיתים רחוקות, למטרות ניהוליות ובניית תוכניות עבודה.
9. הקפדה על תיעוד ישיבות הצוות כולל "מיני מיטינג" **ברשומה הרפואית של המטופל** (הערה חוזרת מהבקרה הקודמת).
10. ידוע הצוות במועדי מעקבים רפואיים והכנת דוח סיכום ביניים או לחלופין ישיבת צוות לקראת בדיקת רופא.
11. הכשרת הצוותים העובדים בסטינג קבוצתי לתחום זה.
12. הכשרת הצוותים העובדים בטיפול מרחוק, והקפדה על כלל הנהלים המופיעים "אמות מידה לטיפול מרחוק בשיגרה".
13. הכנסת תחום האכילה כתחום התייחסות רב מקצועי של כלל הצוותים והעובדות המכון. הפניה למרפאת אכילה בבית החולים לעיתים לוקחת זמן ולעיתים אינה מתאימה למטופלים שזקוקים לסיוע בתחום האכילה ואינם עומדים בקריטריונים לקבלה למרפאת האכילה.
14. לקראת חשיבה על מרפאת ASD כפי שהוצג בפנינו בבקרה, מומלץ לבחון אפשרות לקיום של אבחונים משותפים של שני אנשי צוות, וזאת על מנת להקל על המטופלים, לייעל את העבודה ולאפשר הסתכלות רב מקצועית משותפת.
15. הנגשה שפתית- יש חשיבות לעידוד העסקת מטפלות דוברות ערבית ורוסית.
16. הכללת הפיזיותרפיסטית בצוות אכילה ובצוות ASD.

אוכלוסייה

תינוקות, פעוטות וילדים מלידה ועד גיל 18 עם קשיים התפתחותיים מורכבים, הפרעות גנטיות, פגים, ילדים עם מחלות סיסטמיות וילדים עם פסיכופתולוגיות התפתחותיות. לאוכלוסייה רב תרבותית מכל השכבות הסוציאליות אקונומיות. המשך מעקב רפואי לפי צורך בעיקר בילדים עם אבחנה של ASD, תסמונות גנטיות, ולקויות מורכבות.

בית החולים נותן מענה למבוטחי כלל הקופות, אולם רוב המטופלים הינם מבוטחי כללית. אחוז ילדים המוגדרים כמורכבים (הזקוקים ליותר מטיפול אחד מאז לידתם):מעל 90%

חטיבת הרפואה
המחלקה להתפתחות הילד ושיקומו
Department Of Child Development & Rehabilitation

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

אזור כיסוי גאוגרפי

ארצי, רוב ההפניות ממחוזות דן פתח תקווה ותל אביב, לאחרונה הרבה ילדים מדרום הארץ.

שעות פעילות: ימים א' - ה': 08:00 – 16:00

הרכב הצוות

3 רופאים - 84 ש"ש / 2.1 תקן

6 פסיכולוגים - 100 ש"ש / 2.5 תקן

2 עובדים סוציאליים - 39 ש"ש / 1 תקנים

5 מרפאים בעיסוק, 58 ש"ש / 1.45 תקן

6 קלינאי תקשורת, 71 ש"ש / 1.7 תקן

3 פיזיותרפיסטים, 28 ש"ש / 0.7 תקן (פיזיותרפיסטית אחת בחל"ד, 12 ש"ש)

2 דיאטנית, 17 ש"ש / 0.42 תקן

1 אחות, 40 ש"ש / 1 תקן

סה"כ - 29 מטפלים, 437 ש"ש / 10.9 תקנים.

היקף פעילות בשנה הקודמת 2022

ריפוי בעיסוק, 471 אבחונים ו- 1963 טיפולים.

קלינאות תקשורת, 120 אבחונים ו- 958 טיפולים.

פיזיותרפיה, 283 אבחונים ו- 1398 טיפולים.

עבודה סוציאלית, 124 אבחונים ו- 395 טיפולים.

פסיכולוגיה- 153 אבחונים ו- 433 טיפולים.

רפואה- 367 אבחונים ו- 633 מעקבים.

תזונה- 269 טיפולים.

היקף פעילות בשנה נוכחית עד יולי 2023

ריפוי בעיסוק, 200 אבחונים ו- 1391 טיפולים.

קלינאות תקשורת, 65 אבחונים ו- 869 טיפולים.

פיזיותרפיה, 134 אבחונים ו- 677 טיפולים.

עבודה סוציאלית, 36 אבחונים ו- 137 טיפולים.

פסיכולוגיה- 120 אבחונים ו- 179 טיפולים.

Department of child development & rehabilitation

Ministry of Health

39 Yirmiyahu St., P.O.B 1176

9101002 Jerusalem

naama.yosha-orpaz@moh.gov.il

Tel: 02-5080434/5 Fax: 02-6474839

המחלקה להתפתחות הילד ושיקומו

משרד הבריאות

רחוב ירמיהו 39, ת.ד. 1176

ירושלים 9101002

naama.yosha-orpaz@moh.gov.il

טלפון: 02-5080434/5 פקס: 02-6474839

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

חטיבת הרפואה
המחלקה להתפתחות הילד ושיקומו
Department Of Child Development & Rehabilitation

רפואה- 224 אבחונים ו- 366 מעקבים.

תזונה- לא דווח.

• לא הוגשו נתונים מתוקנים לאחר הבקרה

זמן המתנה

בתחום הרפואה זמן המתנה לאבחון וטיפול עומד על חודשיים וכחצי שנה למעקב רפואי. קבלה לאבחון וטיפול בפיזיותרפיה עומד על חודש אחד. לקלינאות תקשורת זמן המתנה חודש לאבחון ו-6 חודשים לטיפול. בריפוי בעיסוק זמן המתנה של חודש לאבחון ו-3 חודשים לטיפול. בפסיכולוגיה זמן המתנה של 3 חודשים לאבחון ו-6 חודשים לטיפול. בעבודה סוציאלית זמן המתנה של חודשיים לאבחון ו-3 חודשים לטיפול. לתזונאית זמן קבלה מייד. למרפאת מעקב פגים הכוללת את כל המקצועות זמן ההמתנה קצר.

משך טיפולים ואבחונים

משך הטיפולים הנו 45 ד', כולל ניהול תיק 60 ד' למעט בתחום הרפואה שמעקבים הינם 30 דקות. משך אבחון כפי שהוצג בכלי בקרה – ריפוי בעיסוק 180-90 דקות, קלינאות תקשורת 120 דקות, פיזיותרפיה 60-120 דקות ועבודה סוציאלית 60 דקות. בפסיכולוגיה משך פגישת אבחון הינה 90 דקות (כחלק מרצף של מספר מפגשים) טיפולי התזונה מוקצבים ל60 דקות אך לא צויין זמן לאבחון בתחום התזונה.

• יש לוודא כי כל מקצועות הבריאות עומדים בדרישות משרד הבריאות למשך זמן טיפול ואבחון כפי שנכתבו בהערות לשיפור.

תהליך ההפניה

הפניות מונפקות ע"י רופאי הילדים מקופת החולים ועוברות למ.ס.ר, כולל שאלונים. לאחר אישור מ.ס.ר, ניתן תור למכון להתפתחות הילד. הפניות ממוינות ע"י רופא או ראש סקטור אחר, והמטופלים מופנים לאבחונים הנדרשים.

מקרים מורכבים מובאים לדיון בישיבת הצוות ומופנים לסקטורים נוספים לאבחון על פי הצורך. הפניות למעקב פגים בהתפתחות הילד עוברות דרך מ.ס.ר גם כן. בהמשך, מועברות למרפאה רב-צוותית ולא מעקב רפואי וכן בסקטורים הרלוונטיים.

הרוב המוחלט של הילדים שמופנים על ידי מערכת מ.ס.ר למכון הינם ילדים המוגדרים כמורכבים ומתקבלי כשלב ראשון על ידי הרפואה.

מבנה פיזי

כיום חדרי המכון מפוזרים בין חדרי רופאים אחרים (שאינם קשורים להתפתחות הילד) כאשר בקומה אחת תחומי הרפואה, ריפוי בעיסוק ופיזיותרפיה ואילו בקומה נפרדת חדרי קלינאיות התקשורת. במקום לפיזיותרפיה וריפוי בעיסוק- במקום חדר המתנה עם מזכירות לכל אחד מהתחומים, אולם לפיזיותרפיה ללא וילון הפרדה וחדר קטן מאוד בצמוד לו, וחדר טיפול נוסף לפיזיו. לריפוי בעיסוק יש חדר צוות וטיפול, אולם רב"ע עם מחיצה מקובעת בתקרה המאפשרת חלוקה לשני חדרים. במקום חדר שירותים ומטבחון משותף. חדרי רופאים - שני חדרים קבועים להתפתחות הילד ועוד שלושה לשימוש משתנה, ע"פ צורך לרופא/ פסיכולוג. ארבעה חדרי פסיכולוגיה כאשר אחד מהם קטן מאוד המשמש רק להדרכות הורים, ו 2 חדרים לעובדות הסוציאליות, כאשר גם כן אחד מהם קטן. בקומה נפרדת 3 חדרי קלינאיות תקשורת מאובזרים.

תיעוד

- ממוחשב בתוכנת קמיליון
- המזכירה סורקת את המסמכים הרלוונטים (דו"ח גנת, ויתור סודיות, אבחונים נוספים ועוד).

שיבות צוות

ישיבה רב מקצועית כללית מתקיימת אחת לחודש למשך שעה וחצי וכוללת דיון אודות מיקרים, הפניות להערכות נוספות, אחת לחודש הצגת מאמר או הרצאה. ישיבה סקטוריאלית מתקיימת אחת לשבועיים למשך שעה וחצי וכוללת ענייני מנהל, דיון במקרים, הרצאה דיון על מקרים מתקיים לפי הצורך ובו עולים לדיון במקרים משותפים של סקטורים שונים. ישיבה של צוות מעקב פגים מתקיימת אחת לשבוע למשך שעה וכוללת דיון על מטופלים, החלטה על המשך מעקב וטיפול, הרצאה.

פעילויות מיוחדות

1. תוכנית "התחלה טובה"- קבוצת הורים ותינוקות במרפאת הפגים על ידי קלינאיות התקשורת.
2. פרויקט לטיפול מרחוק ב VR בתחומי הריפוי בעיסוק ופיזיותרפיה, ביחד עם חברה חיצונית.
3. מרפאת CP ומחלות נירו מסקולאריות- על ידי צוות הפיזיותרפיה, לשם התאמת קסדות וציוד. מרפאה נודדת במסגרות חינוכיות בכל הארץ- כולל ישובים ערביים וישובים בפרפרייה.
4. השתתפות פסיכולוגית בוועדה להגנת הילד בבית החולים ומתן השתלמויות לצוות בנושא

תיק לדוגמה

הוצג תיק של ילד בן 4. הוא הופנה למכון בספטמבר 2022 עקב איחור התפתחותי ובררנות אכילה. משאלון ההורים והגננת עלו קשיים רב תחומיים בתחומי השפה- הפקה והבנה, אכילה, ויסות חושי, משחק דל וכן דיבור אידיוסינקרטי והליכה על קצות אצבעות. בספטמבר 22 נערך אבחון רפואי - הומלץ על טיפול קלינאית ואבחון רב"ע, פסיכולוגיה ודיאטנית. באוקטובר 22 נערך אבחון שפה ודיבור, בסיכום עקב חוסר שיתוף פעולה הומלץ על טיפול אבחוני, אבחון רב"ע ואבחון פסיכולוגי. החל טיפול קלינאית בדצמבר 2022, לא נכתב דוח אבחון נוסף. דוחות הסיכום הזמניים לא הציגו תמונה מקיפה ואינטגרטיבית של תפקודו בתחום. בינואר 23 עבר אבחון פסיכולוגי, באבחון נמצא כי מתפקד בתחום הממוצע בתחום החזותי לעומת תפקוד גבולי בתחום השפתי. כמו כן השאלונים הראו קשיים בתחומי התפקוד החברתי והתקשורתי, אולם השאלונים לא עברו את הסף למתן אבחנה על הרצף האוטיסטי. הומלץ על הפניה לוועדת אפיון וזכאות וטיפולים במקצועות הבריאות. אבחון מרפאה בעיסוק חיצוני, אשר לא נמצא סרוק במערכת. תחילת טיפול ריפוי בעיסוק. ביוני 23 נכתב סיכום ריפוי בעיסוק בו עלו קשיים ואיחור בתחום המשחק והתקשורת. כמו כן עלה נושא העצירות הכרונית וקשיים בתהליך הגמילה. ביוני 23 הופנה השלמת הערכה בפגישה משותפת של הפסיכיאטרית והעובדת הסוציאלית, התהליך טרם הושלם.

נקודות לשימור

1. זמני קבלה מהירים באופן יחסי לאבחון וטיפול.
2. מתן מענה טיפולי רציף של קלינאית תקשורת ושל מרפאה בעיסוק בהמשך.
3. קבלת אבחון וטיפול תחת קורת גג אחת (למעט אבחון ריפוי בעיסוק).
4. חשיבה רב צוותית סביב ילד המציג תמונה מורכבת וחשיבה על אבחנות מבדלות.
5. התייעצות והרחבת ההסתכלות על ידי שיתוף פסיכיאטרית.
6. אבחון פסיכולוגי העומד באמות המידה לאבחון חשד לתקשורת.

נקודות לשיפור

1. שימוש בכלים סטנדרטיים-באבחונים יש לשאוף להשתמש בכלי סטנדרטי. במידה והילד אינו משתף פעולה יש לציין את הכלי בכל מקרה ולפרט מה ניתן כן היה להשיג ממנו גם ללא מדדים מספריים. יש להוסיף הערכת הגיל ההתפתחותי גם אם מדובר בהערכה לא מדויקת.
2. על טיפול אבחוני להיות מוגדר בזמן ובסיומו יש להפיק דוח אבחון או דוח סיכום.

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

חטיבת הרפואה
המחלקה להתפתחות הילד ושיקומו
Department Of Child Development & Rehabilitation

3. הפניה לאינטייק סוציאלי לכל ילד המוגדר כמורכב על פי הנהלים המופיעים במדריך המקוון ותיעוד האינטייק בתיק.
4. חשיבה רב מקצועית- בכל דוח יש לכתוב המלצות המתייחסות לכלל התחומים.
5. סריקת דוחות חיצוניים ומסמכים למערכת
6. הפניה לתזונאית- ההמלצה לתזונאית הופיעה מהביקור הראשון אולם לא בוצעה ולא תועד מדוע
7. קבלת בדיקת השמיעה מההורים, ובכל מקרה תיעוד בקשת הבדיקה מההורים ומעקב אחר זה.
8. תיעוד ישיבת הצוות בתיק המטופל. תיעוד שיחות והתייעצויות של הצוות בתיק המטופל.
9. מומלץ על הפניה לפיזיותרפיה לתחום רצפת אגן ולהדרכת הורים עקב תיעוד של עצירות כרונית.

סיכום הבקרה בתחום הרפואה

צוות הרפואה במכון כולל 3 אנשי צוות, בהיקף כולל של 84 ש"ש:
ד"ר תמר שטיינברג - מנהלת המכון, מומחית בנוירולוגית ילדים והתפתחות הילד, משרה מלאה (40 שעות שבועיות), ותק מקצועי 30 שנים, ותק במכון 23 שנים- 8 שעות ניהול בלבד.
ד"ר אלה קוזמינסקי - מומחית בנוירולוגית ילדים והתפתחות הילד, חצי משרה (20 שעות שבועיות), ותק מקצועי 27 שנים, ותק במכון 7 שנים.
ד"ר לי סלע - מומחית בפסיכיאטריה ילדים ונוער, 60% משרה (24 שעות שבועיות), ותק מקצועי 6 שנים, ותק במכון 2 שנים.
בנוסף ישנם שני מתמחים בנוירולוגית ילדים והתפתחות הילד (ד"ר שני לנדו דותן, במשרה מלאה, ד"ר ירון רבר בחצי משרה בשיתוף של שניידר עם בית לוינשטיין).

כלי אבחון והערכה: GRIFITHS-III , General Movements.

נקודות לשימור

1. ייחודיות מכון כחלק מבי"ח - מענה למחלקות שונות בבי"ח.
2. מענה לפריפריה ע"י הפיזיותרפיסטית במוסדות החינוך וקבלת ילדי "כללית" ממחוז דרום.
3. זמינות השירות של אבחון ומעקב רפואי.

נקודות לשיפור

1. הרחבת שעות הניהול לד"ר שטיינברג.
2. תיעוד אבחון וטיפול לפי נהלים של מקצועות הבריאות- גיל תפקודי, הפניה לועדות חינוך.

3. מומלץ לפתח אמצעי ממוחשב/אחר שיאפשר לדעת באיזה טיפולים הילד נמצא ולאיזה אבחונים מיועד, לעיתים למשל יש כפילות בין הפסיכיאטרית לרופאה הנורו-התפתחותית.
4. השתתפות קופ"ח כללית/ בי"ח במימון הכשרות נדרשות לתפקיד.

סיכום הבקרה בתחום העבודה הסוציאלית

צוות העבודה הסוציאלית במכון כולל 2 אנשי צוות, בהיקף כולל של 40 ש"ש: סיגלית עופר, ותק כללי 34 שנים, ותק במכון 10 שנים. היקף משרה 40%. דינה דורני, ותק כללי 22 שנה, ותק במכון שנתיים. היקף משרה 60%

נקודות לשימור

1. שותפות לתהליך אבחון ראשוני עם רופאי מרפאת מעקב פגים.
2. הדרכות להורים ומשפחות, טיפולים מורכבים וממושכים להורים במידת הצורך. כמו כן, תצפיות באינטראקציה הורה- ילד ע"פ אמות המידה כנדרש.
3. הנגשת מידע ועזרה להורים מול ביטוח לאומי ומחלקה לשירותים חברתיים בהליכי השמה למעון יום שיקומי.
4. הקפדה על ביצוע חובת דיווח בהתאם לנהלים, תיעוד מסודר, מקיף ומוגן לכל נושא של ילד בסיכון.
5. הרצאה לצוות המכון סביב איתור וזיהוי ילדים בסיכון ומצבי אלימות.

נקודות לשיפור

1. פיתוח מקצועי בתחום העבודה הסוציאלית בהתפתחות הילד: קורסים והשתלמויות בנושאים רלוונטיים
2. הרחבת היקפי הערכות פסיכו סוציאליות משפחתיות (אינטייק פסיכו סוציאלי) ופעילות ע"פ ההתוויות המקצועיות בתחום.
3. הגדלת התקינה בתחום עבודה סוציאלית על מנת לתת מענה לצרכי המכון ומספר המטופלים הגדול.
4. טיפול מרחוק בהתאם להנחיות אמות המידה לטיפול מרחוק שפורסם על ידי משרד הבריאות. חל איסור לבצע טיפול טלפוני אלא אך ורק בהתאם לנהלים.
5. הקפדה על נוהל הפנייה לעובדת סוציאלית על פי הנהלים המופיעים במדריך המקוון של טיפול בילד מורכב.
6. הקפדה על תיעוד של ישיבות צוות.
7. הקפדה על ביצוע אינטייק מפורט בהתאם לאמות מידה מקצועיות.
8. שילוב סטודנטים לעבודה סוציאלית במסגרת המכון.

9. הקפדה על תיעוד נכון ומדויק של כלל הטיפולים וההתערבויות בתיק המטופל.

סיכום הבקרה בתחום הפסיכולוגיה

צוות הפסיכולוגיה מונה 6 פסיכולוגיות בהיקף של 100 ש"ש.

דגנית בן ניסן - פסיכולוגית קלינית, רפואית והתפתחותית מדריכה. ותק במוסד ובמכון מעל 30 שנה, עובדת בהיקף של 20 ש"ש.

אודט בוקאי, פסיכולוגית התפתחותית מדריכה, ותק במקצוע 23 שנה ובמוסד שנה וחצי עובדת 10 ש"ש.

דנה פורת- פסיכולוגית התפתחותית מומחית, ותק במקצוע 9 שנים וותק במוסד 3 שנים, עובדת בהיקף של 10 ש"ש.

מאיה חן, מתמחה בפסיכולוגיה התפתחותית, שנה רביעית במכון, עובדת בהיקף שעות 20 ש"ש.

עדן אלוני, מתמחה בפסיכולוגיה התפתחותית, חדשה במכון, עובדת בהיקף של 20 ש"ש.

נוספים:

- ליעד גרוס, פרקטיקנטית לפסיכולוגיה התפתחותית.
- ירדן גואטה- מתמחה בפסיכולוגיה התפתחותית שנה שניה. עובדת בהיקף של 20 ש"ש (לא נכחה).
- עדי שמיע עצמון- פסיכולוגית התפתחותית קלינית מומחית. (בחל"ת- לא נכחה).
- דנה ויס – פסיכולוגית התפתחותית מומחית, חלק מצוות ההדרכה, לא נכללת בשעות התפתחות הילד.

כלי אבחון והערכה

ABC, WISC- 4, CAT, LEITTER, ADOS-II, -Bayley-III, Mullen, WPPSI-III, Stanford-Binet-5, K CARS, ASRS, ABAS- II, CBCL, Vineland ,SCQ
מחוברים למערכת פי-טק המאפשרת שימוש בשאלונים מקוונים.

נקודות לשימור

1. צוות מקצועי ותיק ומיומן המציע שרות טיפולי מערכתי איכותי. פועל על פי ההתוויות המקצועיות בתחום התפתחות הילד ובשיתוף פעולה מלא עם הצוותים המקצועיים במכון.
2. שילוב של עבודה אבחונית וטיפולית על פי הנדרש.
3. מתקיימות ישיבות צוות סדירות הן להעשרה, להדרכה והן לחשיבה משותפת.
4. כתיבת דוחות על פי אמות המידה והסטנדרטים הנדרשים לגורמים השונים.

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

חטיבת הרפואה
המחלקה להתפתחות הילד ושיקומו
Department Of Child Development & Rehabilitation

5. השתלבות פסיכולוגית במרפאת מעקב פגים, מתן מענה להורים לאחר טראומה ולעבודה דיאדית הכרחית.

6. המשך עבודה עם שאלונים ממוחשבים המפחיתים את זמן העבודה של הפסיכולוגיות.

7. ציוד רב ומגוון לטיפול ולאבחון

8. מתן השתלמויות פנימיות וחיצוניות לצוות הפסיכולוגיה.

9. שותפות במרפאות השונות כמו מרפאת FTT.

נקודות לשיפור

1. תור ההמתנה ארוך ואינו עומד באמות המידה (ראה חוזר מנהל רפואה 12.2021) יש להרחיב את התקינה והמענה הפסיכולוגי במכון.

2. יש למצוא פתרונות לחדרים- מקום עבור הצוות הפסיכולוגי הקיים ועבור הגדלת הצוות. על החדרים להיות בגודל המאפשר גם טיפול הורה ילד על פי ההנחיות ב"מדריך המקוון".

3. יש לוודא כי פסיכולוגיות המאבחנות ילדים עם שאלת תקשורת באמצעות כלי ה-ADOS לעבור הכשרה פורמאלית מוכרת.

4. יש חשיבות להרחיב את השותפות של הפסיכולוגיות במרפאת מעקב פגים- הן באיתור ואבחון והן בטיפול בהורים ודיאדה.

5. למטרת שימור עובדים חשוב לשמור על מתן השתלמויות (פנימיות וחיצוניות) ומתן אפשרות אינדיבידואלית ללמידה והתפתחות מקצועית.

6. למטרת שימור הרמה המקצועית הגבוהה של הפסיכולוגיות המכשירות את המתמחות, מומלץ לאפשר העשרה והכשרה גם לצוות הותיק כמו לדוגמה קבוצת הדרכה לפסיכולוגיות המומחיות.

סיכום הבקרה בתחום הפיזיותרפיה

צוות הפיזיותרפיה מונה 4 פיזיותרפיסטיות (1 בחופשת לידה) בהיקף של 28 ש"ש (+12 ש"ש חל"ד).

בבקרה השתתפה איילת קלר מנהלת שירות הפיזיותרפיה בבית החולים.

מיכל דרור יפת, מרכזת תחום פיזיותרפיה, וותק מקצועי 21 ש', וותק במכון 20 ש', היקף מישרה 16 ש"ש.

איילת יונאי קני, וותק מקצועי 10 ש', וותק במכון 4 ש', היקף 6 ש"ש.

תמי שנידרמן, וותק מקצועי 8 ש', וותק במכון 3 ש', היקף 6 ש"ש.

בר עובדיה, וותק מקצועי 6 ש', וותק במכון 3 ש', היקף משרה 12 ש"ש, נמצאת בחל"ד.

כלי הערכה: AIMS, GMFCS, GMFM, GM, AMR, VOITA, CRANIAL INDEX, ARGENTA, M-ABC , EDINBURG VISUAL GAIT SCORE, PEDIATRIC BALANCE SCALE, SHUEE, AHA

נקודות לשימור

1. צוות וותיק, מנוסה ומקצועי בעל ידע והכשרה מתאימה לטיפול באוכלוסייה המופנית למכון.
2. צוות יציב ומגובש, קיימת אווירה נעימה בצוות המאפשרת למידה והפריה הדדית.
3. מחויבות גבוהה לארגון (מ- 6 שנים ועד 21 שנים ביחידה)
4. השתתפות בקורסים, ימי עיון והשתלמויות.
5. המתנה לאבחון/טיפול עומדת בתנאי חוזר חטיבת רפואה 12/2021.
6. הדרכת סטודנטים בתחום הפיזיותרפיה.
7. השתתפות בישיבות צוות רב צוותיות, סקטוריאליות ודיוני מקרה.
8. יוזם ומארגן ימי עיון והשתלמויות לפיזיותרפיסטים בתחום הילדים.
9. השתתפות במרפאת מעקב פגים.
10. השתתפות במרפאת CP ומרפאה נזירי – מסקולרית ויציאה להערכות בקהילה במסגרות חינוכיות.
11. שיתוף פעולה עם צוות הפיזיותרפיה של בית החולים והמכונים השונים.

נקודות לשיפור

1. הפרדה בין שירות הפיזיותרפיה הניתן במחלקות השונות של בית החולים לשירות הניתן במכון להתפתחות הילד.
2. השלמת שעות לתקן מלא גם בתקופת חל"ד
3. הפרדה בין חדרי הטיפול בפיזיותרפיה המיועדים לילדים ותינוקות המופנים ומקבלים שירות מהמכון להתפתחות הילד ובין חדרי הטיפול בפיזיותרפיה המיועדים לילדים המאושפזים במחלקות השונות של בית החולים כולל אשפוז יום וזאת על מנת לאפשר אבחון וטיפול מיטבי לילדים המופנים למכון להתפתחות הילד.
4. הגדלת מספר החדרים המיועדים לטיפול פיזיותרפיה במכון להתפתחות הילד.
5. שימור עובדים- השתתפות במימון קורסים לצוות.
6. הקפדה על כתיבת מטרות הטיפול באופן פונקציונאלי ומדיד.
7. השתתפות קבועה במרפאת אכילה
8. שילוב במרפאת ASD

סיכום הבקרה בתחום הריפוי בעיסוק (נערכה בזום)

צוות הריפוי בעיסוק כולל 5 מרפאות בעיסוק בהיקף משרה של 81 ש"ש אירית דר, אחראית, 16 ש' וותק מקצועי, 14 ש' ותק במוסד, היקף משרה 30 ש"ש שקד דטנר, 3 ש' וותק מקצועי, 2 ש' וחצי ותק במוסד, היקף משרה 6 ש"ש ליאן ישראלי, 2 ש' וותק מקצועי, 2 ש' ותק במוסד, היקף משרה 15 ש"ש אופיר בוריס אורן, 1 ש' וותק מקצועי, 2 ח' ותק במוסד, היקף משרה 20 ש"ש תאיר פרידלנדר, 5 ש' וותק מקצועי, 1 ש' ותק במוסד, היקף משרה 10 ש"ש יוליאנה אשל- מנהלת שירות הריפוי בעיסוק בשניידר.

כלי הערכה: Movement ABC ,M-Fun ,Beery VMI ,TIMP ,GM ,TSFI ,SP-2 ,E-Lap ,PDMS-2

נקודות לשימור

1. אוירה נעימה, מקום תומך.
2. צוות ותיק הנותן מענה למגוון אוכלוסיות מורכבות.
3. זמינות השירות בהתאם לדרישת משרד הבריאות על פי חוזר מנהל רפואה 12/2021
4. מתן מענה לאוכלוסייה מורכבת.
5. דאגה להמשך רצף טיפולי בקהילה.
6. משתתפות במרפאת מעקב פגים.
7. קבוצות טיפוליות: קבוצת הורים לפעוטות עם ASD בהנחיה משותפת עם פסיכולוגית.
8. הדרכת סטודנטים.
9. עבודה רב מקצועית, טיפולים משותפים על פי צורך.
10. פיתוח מקצועי: הדרכה סדירה ושוטפת, עידוד ומימון יציאה לקורסים, ימי עיון, כנסים.
11. השתתפות בפורומים מקצועיים: ASD, התפתחות לידה עד שלוש שנים, פורום פגים.
12. מחקרים: השתתפות בפיתוח טכנולוגי למשחק שמאפשרת איסוף מדדים לגבי תפקוד הילד.

נקודות לשיפור

1. הקפדה על זמן אבחון של 120 דקות במינימום כולל ניהול תיק על פי חוזר מנהל רפואה 12/2021
2. הרחבת קבוצות טיפוליות בהנחיה משותפת.
3. שירות טיפול מרחוק בשגרה במידת הצורך.
4. קיים אולם אחד בלבד שמשמש מרפאות בעיסוק מהמחלקות השונות בבה"ח.

5. על פי הנחיות בניו של משרד הבריאות ועל פי המדריך המקוון, נדרש להקצות לריפוי בעיסוק במכון להתפתחות הילד חדרים ייעודיים כמפורט: אולם בגודל 20 מ"ר במינימום ועוד שני חדרי טיפול בגודל 16 מ"ר במינימום, פלוס מחסן לאחסנת ציוד ומשרד לצוות.

סיכום הבקרה בתחום קלינאות תקשורת

הצוות מונה 6 קלינאיות תקשורת בהיקף של 70 ש"ש.
בבקרה נכחה ד"ר אושרת סלע- קלינאית תקשורת אחראית בבית חולים.
*שירה בר, 13 שנות וותק מקצועי, 10 ש"ש
*ליאת כהן אביגדור, 13 שנות וותק מקצועי, 10 ש"ש
לילך הרשקו, 12 שנות וותק מקצועי, 17 ש"ש
חן תומר, 3 שנות וותק מקצועי, 10 ש"ש
*אסתי רזניק, 30 שנות וותק מקצועי, 18%
יפעת ניצן, 30 שנות וותק מקצועי, 5 ש"ש (שעות ניהול בלבד, משלימה את המשרה במחלקות אחרות בבית חולים)
*לא נכחה בבקרה.

כלי הערכה: SPT, מבחן כצנברגר, מבחן גורלניק, מבחן היגיו ושיום מאת דפנה רוזין ופנינה יקיר

נקודות לשימור

1. זמינות השרות לאבחון
2. מתן שרות לילדים עם לקויות מורכבות
3. הקצאת זמן ליחידות התערבות
4. ישיבות צוות סקטוראליות של בית החולים אחת לשבוע למשך שעה וחצי
5. הדרכה מקצועית לצוות חדש
6. שותפות קלינאי תקשורת בצוות מעקב פגים
7. קבוצות של מיומנויות חברתיות ופיתוח מיומנויות שפה
8. השתתפות במרפאת חך שסוע, מרפאת קול, בליעה ונשימה ובמחלקות אשפוז בבית חולים
9. התחלה טובה- התערבות קבוצתית לבוגרי פגייה
10. עידוד פיתוח מקצועי והשתתפות במימון השתלמויות
11. ציוד טיפולי עשיר ומגוון, כולל ציוד לתקשורת תומכת וחליפית

12. נמצאים בתהליך של הנגשת היחידה בלוחות תקשורת

13. הדרכת סטודנטים

נקודות לשיפור

1. נוכחות כל הצוות בבקרה (הערה דומה נרשמה בבקרה קודמת).
2. זמינות השרות לטיפול בהתאם לחוזר מנהל רפואה 12/2021.
3. נוכחות ראש תחום ביחידה במשרה משמעותית והשתתפות בישיבות צוות מוביל בהמשך.
4. חלוקת המשרה ביחס 75% טיפול ישיר והדרכת הורים ו- 25% ישיבות צוות, כתיבת דוחות, דיווחים ועוד עפ"י המדריך המקוון ליחידות התפתחותיות
<https://www.gov.il/he/Departments/publications/reports/childdevunitguide>
5. נוכחות כל הצוות בישיבות רב מקצועיות
6. עיבוי ישיבות צוות סקטוריאליות ולמידת עמיתים (בתכנון לאחר המעבר)
7. עיבוי אבחונים וטיפולים משותפים
8. דיוק התיעוד המקצועי: שימוש בכלי הערכה סטנדרטיים ככל האפשר, הרחבת ההתייחסות הכוללת לתחומי ההתפתחות ולתכנית הטיפול ובפרט לתחום האכילה והתזונה ולתחום השמיעה. התייחסות אינטגרטיבית באבחון והערכה מסכמת לתפקוד בתחומים השונים. ניסוח מטרות תפקודיות, מדידות ומוגדרות בזמן. הקפדה על תיעוד סיכום טיפול תקופתי (סיכום ביניים) מקצועי ואינטגרטיבי.
9. הרחבת השירותים והסדרת הקשרים עם מרפאות ייעודיות הפועלות בבית החולים כגון מרפאת בליעה, מרפאת אכילה (FTT) ובמרפאת בררנות שבתכנון, על מנת להבטיח מעורבות קלינית תקשורת בתהליכי אבחון וטיפול כחלק מצוות רב מקצועי.
10. הסדרת הקשר עם הפגייה בבית חולים להבטחת התערבות מוקדמת בקבוצה שנמצאת בסיכון גבוהה לפיתוח קשיים משמעותיים בתחום.
11. לפעול עפ"י אמות מידה להפניית המשפחה להערכה פסיכו סוציאלית משפחתית בהתפתחות הילד (נספח 4 במדריך מקוון ליחידות להתפתחות הילד)
12. קידום מתן אבחנות בתחומי המקצוע
13. מעורבות קלינית תקשורת אחראית בתכנון מעבר המכון והקצאת חדרים באופן שיאפשר מתן מענה לכלל האוכלוסייה.

סיכום הבקרה בתחום התזונה

צוות התזונאיות במכון כולל 2 אנשי צוות, בהיקף כולל של 17 ש"ש: יפעת פישר ותק מקצועי של 9 שנים, ותק במכון של שנה, 10 שעות שבועיות במכון. נותנת מענה עבור המכון, על פי זימון תורים. יפעת ז'אק ותק מקצועי של 5 שנים, ותק במכון של כ-6 חודשים, 7 שעות שבועיות במכון. נותנת מענה במרפאת מעקב פגים בלבד.

נקודות לשימור

1. דיאטניות ותיקות, מנוסות ומיומנות עם רקע רב בהתפתחות הילד.
2. השתלמויות רלוונטיות בשנים האחרונות.
3. השתתפות קבועה בישיבות צוות, ישיבות דיון על מקרים באופן שוטף, כל אחת בתחומה (מרפאת פגים/מכון להתפתחות הילד).
4. שילוב תזונאית במרפאת מעקב פגים ועבודה רב מקצועית.
5. לקיחת אנמנזה מלאה ומפורטת, כתיבת מטרות ויעדים מדידים.
6. הקפדה על זמן טיפול, אבחון וכתיבת תיק- 60 דקות.
7. רצף טיפולי ואבחוני, זמינות השירות ע"פ חוזר מנהל רפואה 12/2021.
8. השתתפות קבועה בישיבות צוות, ישיבות דיון על מקרים באופן שוטף, אך כל תזונאית בתחומה (מכון/מעקב פגים).
9. מעקב אחר המטופל מחוץ למכון, שיחות והדרכה עם צוות חינוכי.
10. אווירה טובה בצוות ושביעות רצון מהיחס.

נקודות לשיפור

1. עיבוי שעות עבודת התזונאיות במכון, והרחבת המשרות האישיות, תוך שיוך התזונאיות למכון להתפתחות הילד.
2. הדרכת הצוות המקצועי במכון לזיהוי בעיות אכילה והאכלה, על מנת להבטיח התערבות מוקדמת בילדים עם צרכים התפתחותיים ולמנוע מצב של תת הפניה אליהן.
3. חדר קבוע לתזונאית שמקבלת במכון.
4. פיתוח תחום האכילה בתוך המכון להתפתחות הילד.

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

חטיבת הרפואה
המחלקה להתפתחות הילד ושיקומו
Department Of Child Development & Rehabilitation

5. יש מקום לשיתופי פעולה תוך ובין מקצועיים תוך ראייה מרחבית של המטופלים לכלל מקצועות הבריאות (עבודה בקבוצות, טיפולים משותפים ועוד).
6. מינוי דיאטנית מצוות המכון להוות אשת קשר בפיתוח וייצוג תחום התזונה ברובד המקצועי והאדמיניסטרטיבי במכון (כגון השתתפות בוועדות ניתוב, הפניות וצוות מוביל).
7. תיעוד השיחות עם הצוות החינוכי תחת לשונית התפתחות הילד, ולא תחת לשונית תזונה, בנוסף תיעוד התייחסות תחום האכילה בישיבות הצוות.
8. הדרכה בנושא טיפול באוטיזם, פגים ובררנות אכילה ומקומה בתהליך זה.
9. השתלמות בנושא הדרכת הורים ומקומה בתהליך הטיפול בילד עם אכילה סלקטיבית.
10. השתלמויות רב מקצועיות עם קלינאיות תקשורת ומרפאות בעיסוק בנושא Oral motor.

לסיכום

אנו מודים למנהלת המכון ולצוות המכון ובית החולים על שיתוף הפעולה במהלך הבקרה. יש לטפל בכל הנקודות לשיפור שצוינו בחלק הכללי ובכל תחום. **במעבר למבנה החדש יש לדווח על הקצאת חדרים ייעודיים להתפתחות הילד וכן על הקצאת תקינה וישיבות צוות נפרדות להתפתחות הילד.** יש לתת מענה להגדלת שעות הניהול וכן להגדלת התקינה כמפורט לעיל. לאחר מתן מענה לבקרה ולהערות, נוכל לאשר את המשך ההכרה לארבע שנים. יש לשלוח התייחסות בכתב לדו"ח תוך חודש מיום הפצתו. לאחר תגובתכם, נפרסם באתר המחלקה את הדו"ח ואת תגובתכם.

בברכה,

צוות הבקרה

העתק: ד"ר הגר מזרחי, ראש חטיבת הרפואה, משרד הבריאות
ד"ר אפרת ברון הרלב, מנהלת מרכז רפואי שניידר, פתח תקוה
אחראים בתחום התפתחות הילד בקופות החולים